

Foto: Joris Hellevoort

De linde nadat de storm zijn verwoestende werk deed.

'Buiten je kruin': de wederopstanding van de 'Lady Linde' van Hoog Beek en Royen

AUTEUR: MARTIN ROOSLOOT

Kan een oude dame windkracht 10-11 weerstaan? Met windsnelheden van 130-145 kilometer per uur raast de storm Eunice op vrijdag 18 februari 2022 over het land. De storm kost vijf mensen het leven.

Op zaterdag gaan de beheerders van de stichting het Utrechts Landschap de landgoederen af om de schade te beoordelen. In dit geval niet alleen de materiële schade, maar juist de schade aan bossen, individuele bomen en struwelen.

Joris Hellevoort, beheerder bij het Utrechts Landschap van vijftien landgoederen, arriveert op het landgoed Hoog Beek en Royen, stapt uit zijn auto en loopt naar zijn Lady Linde. Hij is trots op haar, omdat ze zo fier en mooi staat te zijn in de zichtlijn vanaf de achterkant van het land-

goed. Al sinds 1829 staat de linde te pronken in het veld. Eerst waren ze met z'n drieën, later staat de linde alleen. Bijna tweehonderd jaar is ze inmiddels.

Denk 'buiten je kruin'

Maar met een brok in de keel en een knoop in zijn maag ziet Hellevoort de linde die dag niet meer staan. Met een heftig gevoel van bijna radeloosheid: "Wat nu?" Zo'n oude dame. Hij loopt naar haar toe en allerlei gedachten gaan door hem heen, maar één ding staat vast: "Ik zal redden wat er te redden valt." En het voortbestaan van het genetisch materiaal staat gekerfd in het hout.

Foto: Martin Roosloot

De linde weer rechtop.

Foto: Jaco Houweling

De 'Lady Linde', mei 2025.

De linde is geveld door de storm. Alleen een stukje van de stamvoet staat nog overeind. Lady Linde was hol en had een kleine opening aan de stamvoet, maar verder genoeg restwand om de lengte van ruim 28 meter aan te kunnen. Maar zo'n storm, met die snelheden, eist niet alleen levens.

"Ik zal redden wat er te redden valt"

Wat heeft Joris bedacht? Zijn idee wordt met enige weerstand ontvangen. Totdat een e-mail van een vooraanstaande dendroloog voor een ommezwaai zorgt; het roer gaat om. Joris mag zijn plan uitvoeren en daarmee misschien het genetisch materiaal beschermen.

Die maandag staat de aannemer klaar en gaat het bijna onmogelijke gebeuren. De lindeboom wordt kort gezaagd en uiteindelijk met de kraan rechtop gezet. Het nog rechtop staande, overgebleven stukje stamvoet moet kosten wat het kost gespaard blijven. Het werk moet voorzichtig gebeuren opdat het overgebleven stuk stamvoet niet verder afscheurt of beschadigt, en dat lukt.

De linde wordt als het ware op het stukje stamvoet geplakt en staat weer overeind. Er zit genoeg groeikracht in de nieuwe scheuten, die op de afgezaagde stomp en stam groeien. Het genetisch erfgoed is beschermd, de bijna 200 jaar oude 'Lady Linde' van Hoog Beek en Royen kan voortbestaan.

Wat ik zo mooi vind aan dit verhaal is de moed en het lef om zo'n oude boom weer rechtop te zetten en zo het genetisch erfgoed te bewaren en te beschermen. Vanuit passie nog een stapje verder gaan dan de gebaande paden. Denk 'buiten je kruin'.

Over verder gaan gesproken. Joris en ik liepen na het bezoek aan de linde naar de eikenlaan op het landgoed, het Kippenlaantje. Echt een pareltje. Daar zijn de eiken aangeplant op een oude lengtemaat, 2 Rijnlandse Roede (3,77 m) ofwel zo'n 7,5 meter uit elkaar. Ik had nog nooit van die oude lengtemaat gehoord, dus weer wat geleerd. Heb jij ook iets vergelijkbaars 'buiten je kruin' gedaan, gezien, of gehoord, laat het maar weten aan de redactie. Met dank aan Joris Hellevoort.

Deze Hollandse linde (*Tilia x europaea*) staat op Landgoed Hoog Beek en Royen, Dribergseweg 1, Zeist. De linde is eigendom van de gemeente en niet zichtbaar vanaf de openbare ruimte. De boom dateert uit de periode 1870-1880. Op 18 februari 2022 is de linde omgewaaid tijdens de zware storm Eunice. Utrechts Landschap heeft de holle stam hierna weer overeind gezet. In augustus 2024 is de boom nog in leven, met een kleine maar vitale nieuwe kroon. Op 26-8-2024 is dit object bezocht en de conditie is toen beoordeeld als matig. De hoogte is vastgesteld op 5 meter. De omtrek is vastgesteld op 475 centimeter. Bron: <https://www.monumentalebomen.nl>